Pohde
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

8.6.2026

VALTION TUTKIMUSMÄÄRÄRAHAN (VTR) KÄYTTÖ POHTEELLA

1. VTR-hankkeen perustaminen

1.1. Valtion rahoitus terveyden tutkimukseen

Valtion rahoituksesta yliopistotasoiseen terveyden tutkimukseen on säädetty terveydenhuoltolaissa ja lain asetuksissa. Valtion tutkimusrahoitus annetaan Pohjois-Suomen yhteistyöalueen tutkimustoimikunnalle, joka myöntää rahoitusta tutkimushankkeisiin sille esitettyjen hakemusten perusteella. Yliopistotasoisen terveyden tutkimuksen tavoitteena tulee olla väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen terveydenhuollon palvelujärjestelmässä tehtävän korkeatasoisen ja vaikuttavan terveyden tutkimuksen kautta, terveydenhuollon laadun ja potilasturvallisuuden edistäminen sekä uuden tiedon tuottaminen ja huolehtiminen sen levittämisestä ja hyödyntämisestä terveydenhuollossa ja muualla yhteiskunnassa.

1.2. Tutkimushanke

VTR tulee käyttää hankkeistettuna, Pohteen toimintana sen omistamissa tai hallinnassa olevissa tiloissa tapahtuvaan yliopistotasoiseen tieteelliseen tutkimukseen. Hankkeen tulee muodostua yhdestä tutkimuskokonaisuudesta ja rahoitusta voi hakea yhdelle tai kahdelle vuodelle (optio).

Tutkimushanketta varten perustetaan K-projekti, jonne kulut kohdennetaan. Mikäli tutkimushankkeella ei ole aiempaa K-projektitunnusta, tulee sitä varten täyttää projektikuvauslomake, joka lähetetään sähköpostilla tutkimuspalvelut(at)pohde.fi. Pohteen projektikuvaus / asettamispäätös- lomake löytyy Ilonasta.

1.3. Tutkimushankkeen vastuullinen henkilö

Tutkimushankkeen vastuullisena henkilönä toimii VTR-rahoituksen hakija. Vastuullisen henkilön tulee olla tohtorin tutkinnon suorittanut henkilö.
Vastuullisen henkilön tehtävänä on vastata kokonaisvaltaisesti tutkimushankkeen toteuttamisesta ja toimia esim. hankkeessa työskentelevien toiminnallisena esimiehenä. Hänen tulee mm. huolehtia, että:

- tutkimushankkeella on ennen tutkimuksen aloittamista hankitut ja tutkimuksen aikana tarvittaessa asianmukaisesti päivitetyt tutkimusluvat ja muut tarvittavat viranomaisluvat
- tutkimushanke toteutuu hankesuunnitelman mukaisesti hankkeelle myönnetyn rahoituksen puitteissa. Hankebudjettia ei saa ylittää.
- tutkimushankkeessa noudatetaan tutkimustoimintaa koskevaa lainsäädäntöä, hyvän kliinisen tutkimustavan periaatteita ja tutkittavan asemaa koskevia kansallisia ja kansainvälisiä määräyksiä
- kaikissa julkaisuissa mainitaan tutkimuksen tekopaikkoina asianomaiset Pohteen, MRC:n ja lääketieteellisen tiedekunnan yksiköt
- kaikilta tutkimushankkeen toteuttamiseen osallistuvilta on saatu tarvittavat salassapito- ja vaitiolositoumukset
- tutkimushankkeen edistymisestä annetaan pyydettävät selvitykset ja tutkimusryhmän saavuttamista tuloksista ja määrärahan käytöstä raportoidaan Pohteen antamien ohjeiden mukaisesti
- tutkimusryhmässä noudatetaan kaikkia Pohteella voimassa olevia ohjeita ja määräyksiä

Tutkimushankkeen henkilöstö- ja taloushallinto hoidetaan keskitetysti tutkimuspalveluissa (mm. työsopimukset, laskujen hyväksyntä).
Vastuullisen henkilön tulee tehdä ilmoitus tutkimustoimikunnalle, mikäli vastuullista henkilöä on tarve vaihtaa.

2. VTR-rahoituksen käyttö ja laskutus

VTR-rahoituksen käyttöä seurataan hankkeelle avatulla K-projektilla. Kaikissa VTR-rahoitusta koskevissa laskuissa käytetään vastuuyksikkönumeroa 15155 (VTR-projektit) ja K-projektitunnusta.
Tutkimusrahoitusta voidaan käyttää tutkimuksen suoriin kuluihin, kuten tutkijoiden ja muun tutkimushenkilöstön palkkaukseen (kts. kohta 3. Tutkimushankkeen työntekijät, työajan seuranta ja palkkaus) sekä palveluiden, laitteiden ja tarvikkeiden hankintaan (kts. kohta 4. Tutkimushankkeen hankinnat). Hankintojen osalta tulee noudattaa hankintalakia ja oman organisaation yleisiä hankintaohjeita sekä huomioida kilpailuttamisrajat ja hankintaoikeudet. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen yleiset hankintaohjeet löytyvät intranetistä.

Hankerahaa voi käyttää vain siihen hankkeeseen, johon se on myönnetty. Hankeraha on käytettävissä hankkeelle myönnetyn hankekauden ajan. Mikäli rahoitusta on käyttämättä hankekauden jälkeen, hankkeen vastuullinen tutkija voi perustellusta syystä anoa rahoituksen käyttöaikaan jatkoa. Muutoin käyttämättä jäänyt rahoitus palautuu tutkimustoimikunnalle. VTR-hankkeen vastuullisen tutkijan tulee seurata K-projektin saldoa ja varmistaa, että hankebudjettia ei ylitetä.

Kaikki laskut käsitellään sähköisessä P2P-ohjelmassa ja matkalaskut M2-matkahallintajärjestelmässä. Hankelaskut hyväksyy tutkimuspalveluiden vastuualuepäällikkö.

Laskutusosoite
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Järjestämistoiminnot
OVT-tunnus, 003732213262110
PL 5016
02066 DOCUSCAN
Viitteeksi laskuihin: vastuuyksikkö 15155, projektinumero ja laskun tarkastaja

Verkkolaskujen välitystiedot
Verkkolaskuoperaattori: Telia Finland Oyj/CGI Suomi Oy
Välittäjän tunnus: 003703575029
Laskun vastaanottajan verkkolaskuosoite: Järjestämistoiminnot OVT-tunnus: 003732213262110
Viitteeksi laskuihin: vastuuyksikkö 15155, projektinumero ja laskun tarkastaja

3. Tutkimushankkeen työntekijät, työajan seuranta ja palkkaus

Kaikille tutkimushankkeeseen palkattaville työntekijöille tehdään palvelussuhde Pohteelle eli he ovat käytännössä Pohteen työntekijöitä. Näin ollen tutkimushankkeessa töitä tekeviä henkilöitä koskettaa Pohteen työntekijöitä koskevat säännöt ja oikeudet.

Tutkimusrahoituksella palkattavien henkilöiden työsuhteet ovat aina määräaikaisia ja korkeintaan tutkimushankkeen mittaisia. Työsuhteen määräaikaisuuden perusteena on tutkimushankkeen määräaikaisuus.
Rahoituksen saanut hyvinvointialueen henkilökuntaan kuuluva tutkija (ml. OYS:n sivuvirkainen viranhaltija) toimii kokopäiväisenä tai osa-aikaisena tutkijana vapautettuna omasta tehtävästään. Tutkija on työsuhteessa Pohteeseen eikä virkavapautta erikseen anota (tällöin mm. loma-, eläke- ym. edut säilyvät).
Tutkimusvapaan ajankohta sovitaan vastuuyksikköpäällikön kanssa, joka harkitsee sijaisen palkkaamisen.
Määräaikainen työsuhde tehdään tutkija -tehtävänimikkeellä.
Pohteen ulkopuolisille tutkijoille tehdään työsopimus Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa. Osa-aikaisuusjärjestelyillä voidaan huolehtia siitä, että palvelusuhde omaan organisaatioon säilyy katkeamattomana.
Yhteistyöalueen muut VTR-rahoitusta saavat organisaatiot voivat soveltuvin osin noudattaa Pohteen ohjeistusta.

Tutkimushenkilöstön palkkauksen perustana on korkeintaan viranhaltijan/työntekijän oman viran tai toimen tehtäväkohtainen palkka. Palkkauksen tulee vastata tutkimuksessa tehtävän työn vaatimustasoa. Tehtäväkohtaisen palkan lisäksi maksetaan mahdollista työkokemuslisää (3 % tai 8 %), mutta ei henkilökohtaista lisää, joka on sidottu oman viran/toimen tehtäviin.
Tutkimushenkilöstön palkkauksessa voi noudattaa alla olevaa taulukkoa palkkauksen perusteena.

Tehtäväkohtaiset palkat 1.8.2026 alkaen:

	€/kk
Professori	**6 585,43**
Dosentti	**5 957,44**
Tohtorin tutkinto/väitellyt	**5 232,22**
Ei-väitellyt, erikoislääkäri/erikoishammaslääkäri	**4 971,00**
Ei-väitellyt, lisensiaatin tutkinnon suorittanut	**4 484,83**
Ei-väitellyt, maisterintutkinnon suorittanut	**3 173,83**

Hankkeeseen palkatulle 4. vsk suorittaneelle lääketieteen opiskelijalle palkka maksetaan lääkärisopimuksen ko. asianomaisen hinnoittelukohdan mukaan ja samaa palkan määrityksen perustetta voidaan käyttää myös muiden tiedekuntien välitutkinnon suorittaneisiin. 4 vsk suorittanut lääketieteen opiskelija tai muu alemman korkeakoulu-tutkinnon suorittanut voidaan palkata tutkija- tai tutkimusassistentti nimikkeellä, jolloin palkka on 2 895,85 €/kk.

Henkilölle, jolla ei ole akateemista loppututkintoa (vähintään maisterin tutkinto tai siihen verrattava ylempi korkeakoulututkinto), käytetään tehtävänimikettä tutkimusapulainen, jolloin palkka on 2 143,43 €/kk. Muun tutkimushenkilöstön palkkauksessa noudatetaan HYVTES:n ehtoja.

3.1. Itsenäistä työtä tekevät tutkijat

Tutkimustyön itsenäisen luonteen vuoksi kokopäivätyötä tekeville itsenäisille tutkijoille ei laadita työvuorosuunnitelmaa, eikä heille saa aiheutua tutkimustyöstä johtuvaa korvattavaa lisä- tai ylityötä tutkijajakson aikana.

Osa-aikaisesti tutkimustyötä tekeville on tehtävä työaikasuunnitelma, mutta heillekään ei voida maksaa yli- tai lisätyökorvauksia tutkimusrahoituksesta.
VTR-rahoitusta saava tutkija voi halutessaan päivystää Pohjois-Suomen yhteistyöalueella tutkijakausien aikana. Päivystysajan palkka on henkilön oma varsinainen palkka kaikkine palkkatekijöineen. Tätä varten osaamiskeskuksissa tehdään tutkijajakson rinnalle lyhytaikainen palvelujakso päivystyksen ajalle.
Osa-aikaista tutkimustyötä tekevän työpanoksen jakaantumisesta tutkimustyön ja palvelutuotannon välillä sovitaan hankejohtajan ja kyseisen toimialueen palvelualuejohtajan kanssa. Palkkakustannukset jakaantuvat tutkimusrahoituksen ja palvelutuotannon välillä työmäärien mukaisessa suhteessa.

3.2. Muu tutkimushankkeessa työskentelevä henkilöstö (esim. tutkimushoitajat)

Henkilöstöä palkattaessa saadaan käyttää vain nimikkeitä, jotka sisältyvät SOTE tai HYVTES:n palkkahinnoitteluun ja joille on Pohteella vahvistettu kelpoisuusehdot. Voimassa olevat suosituspalkat löytyvät Ilonasta. SOTE-sopimuksen tai HYVTES:n piiriin kuuluville maksetaan työkokemuslisää ja henkilökohtaista lisää kunnallisten sopimusmääräysten mukaan.
Tutkimusta avustava henkilöstö kuuluu työajan seurannan piiriin. Mikäli tutkimustyö on päätoimista eikä tutkimuksen kannalta ole tarvetta esimerkiksi yö- tai viikonloppuvarallaolojen käyttöön, suositellaan ensisijaisesti yleistyöajan käyttämistä. Vaihtoehtoisesti voidaan käyttää jaksotyöaikaa. Työnantaja vastaa työvuorosuunnitelmien laatimisesta. Käytännön järjestelyistä on sovittava asianomaisen yksikön hoitotyön esihenkilön tai ylihoitajan kanssa.
Tutkimushankkeissa työskentelevän hoitohenkilöstön työaika voidaan suunnitella 3 tai 6 viikon jaksoon.
Toimistotyöaikaa ja yleistyöaikaa tekeville vahvistetaan viikoittainen säännöllinen työaika työpäivittäin ja tämän toteumaa on seurattava viikoittain.
Mikäli tutkimustyö toteutetaan oman päätoimen ohella, on noudatettava päätoimen mukaista työaikaa.

3.3. Palkan määräytyminen vähäisissä ja kertaluontoisissa työsuorituksissa

Pohteen henkilökuntaa voidaan asianomaisen esimiehen kanssa erikseen sopien käyttää tilapäisesti tutkimushankkeissa, mikäli suoritettava työmäärä on pieni ja tehtävä on tilapäisluontoinen, ja se voidaan toteuttaa työvuorosuunnitelmaa muuttamalla. Palkkaus määräytyy tällöin oman tehtäväkohtaisen palkan mukaan ja tavanomaisia HYVTES:n lisä- ja ylityökorvauksia noudattaen. Korvaukset maksetaan asianomaisen tutkimushankkeesta sen projektitunnusta käyttäen.

4. Tutkimushankkeen hankinnat

4.1. Hankerahoituksella tehtävät hankinnat

Valtion tutkimusrahoitusta voidaan käyttää ainoastaan tutkimuksen suoriin kuluihin sekä niihin välittömästi liittyviin hankintoihin. Rahoitusta ei saa käyttää tarjoilu- tai edustuskuluihin eikä lahjakortteihin. Hankinnoissa on noudatettava Pohteen voimassa olevaa hankintaohjeistusta.

4.2. Hankerahoituksella tehtävät matkat

Valtion tutkimusrahoituksella voidaan rahoittaa tutkimukseen liittyviä matkakustannuksia, esim. kongressimatkoja, jos tutkija pitää tilaisuudessa esityksen/posterin tai hän osallistuu aktiivisesti kongressin järjestelyihin (esim. on osa puheenjohtajistoa tai facultya). Rahoitusta voi myös käyttää koulutustilaisuuksiin silloin, kun koulutus liittyy tutkimuksen menetelmien oppimiseen ja hallintaan.

Matkakustannusten korvauksissa noudatetaan Pohteen virkamatkoihin ja työtehtäviin liittyvästä matkustamisesta annettuja ohjeita. Koulutustilaisuuteen (kongressi, symposium, kokous, jossa käsitellään oman alan tieteellistä työtä) myönnetään virka- /työmatka, koulutus (Hessussa koodi 191) tai virka- / työvapaa, koulutus (Hessussa koodi 110) ohjelmaan merkityn tilaisuuden mukaisena, jos koulutustilaisuus on kotimaassa tai Pohjoismaissa. Eurooppaan Pohjoismaiden ulkopuolelle suuntautuviin tilaisuuksiin voidaan tämän lisäksi myöntää yksi (1) matkustuspäivä (Hessussa koodi 190) ja Euroopan ulkopuolelle kaksi (2) matkustuspäivää. Jos matkaan liitetään lisäpäiviä, ne haetaan vuosilomapäivinä, esim. aktiivivapaana, työaikapankkipäivinä tai palkattomana virkavapautena. Lisämatkustuspäivät eivät saa aiheuttaa kustannuksia.

Loman ja virkamatkan yhdistämistä tulee välttää. Jos virkamatkan ja loman yhdistämiseen on poikkeuksellisesti erityisen painavia perusteita ja asianomainen on saanut yhdistämiseen matkamääräyksen antajan suostumuksen, tulee lomapäivät eritellä matkamääräyslomakkeella. Loma-aikaan ajoittuvia matkustamisen kustannuksia ei tällöin korvata. Esimerkiksi jos virkamatka päättyy loman alkamiseen, ei paluumatkasta aiheutuvia kustannuksia korvata.

4.3. Laitteet ja kestokulutustarvikkeet

Valtion tutkimusrahoitusta voidaan käyttää suoriin tutkimuskuluihin. Huomioon otettavia kuluja ovat mm. huolto-, korjaus- ja varaosien hankintakulut sekä laitteen vaatimat reagenssikulut ja laitteen ylläpitämiseksi tarvittava henkilötyö. Tietotekniset laitteet tulee hankkia Pohteen Tietohallinnon kautta. Hankittavat tutkimuslaitteet tulevat lähtökohtaisesti kokonaan Pohteen omistukseen ja ne sijoitetaan Pohteen omiin tai sen hallinnoimiin tiloihin.

5. Kansainvälisten tutkijavierailujen rahoitus

Rahoitusta ulkomailla tehtävää tutkimustyötä varten tai ulkomailta tulevien tutkijavierailujen matka- ja asumiskustannuksiin voi anoa erikseen tutkimustoimikunnalta. Haku on jatkuva. Hakulomakkeet löytyvät oys.fi -sivuilta Valtion tutkimusrahoitus.

6. Rahoituksen käytön seuranta ja raportointi

Rahoituksen käyttöä seurataan joka vuosi ja Pohjois-Suomen yhteistyöalueen tutkimustoimikunta raportoi siitä sosiaali- ja terveysministeriölle. Määrärahoja koskevien tili-, kirjanpito- ja seurantajärjestelmien tulee olla yksiköissä sellaiset, että opetus- ja tutkimusmäärärahan kohdentamista ja käyttöä voidaan seurata ja että siitä voidaan raportoida. Tutkimusyksiköt seuraavat itse omia hankkeitaan osana tavanomaista talousseurantaansa. Tutkimuspalvelut toimittaa pyydettäessä projektin kirjanpitoraportin tutkimusryhmälle.

Monivuotisessa hankkeessa hankejohtaja on velvollinen pyydettäessä tekemään tutkimustoimikunnalle osoitetun selvityksen vuosittain tutkimuksen edistymisestä. Huonosti edistynyt tutkimus voidaan keskeyttää.
Käyttämättä jäänyt tutkimusrahoitus tulee palauttaa tutkimustoimikunnalle.

7. Voimaantulo ja muutokset ohjeistukseen

Tämä ohje tulee voimaan heti ja on voimassa toistaiseksi. Ohjetta voidaan päivittää säännöllisesti.

TEIJA KEKONEN
Teija Kekonen
Tutkimus-, kehitys- ja innovaatiojohtaja
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Suomen yhteistyöalueen tutkimustoimikunnan puheenjohtaja

Jakelu: Pohjois-Suomen yhteistyöalueen tutkimusryhmät, intranet, internet